

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Fastställande av förutsättningar för rätt till förlängning av hyreskontrakt, nyanlända vuxna utan barn

Beslutsunderlag

- Social- och arbetsmarknadens skrivelse den 20 februari 2020

Sammanfattning

Kommunfullmäktige i Sundbybergs stad beslutade den 17 juni 2019 att Sundbybergs stads hantering av lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, anvisningslagen, innebär att vuxna utan barn som tas emot från ett anläggningsboende erbjuds ett tvåårigt kontrakt med möjlighet till förlängning ett år i taget om maximalt två år.

Social- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för hanteringen av tilldelningen av etableringsbostäder enligt anvisningslagen och svarar följaktligen även för frågan om förlängning av kontrakten. Kommunfullmäktige har uttalat att det ska finnas en möjlighet till förlängning av de tvååriga kontrakten. I förevarande ärende lämnar förvaltningen förslag på förutsättningar som ska gälla som särskilda skäl som motiverar en förlängning av hyreskontraktet för ovan angivna målgrupp.

Förslag till beslut

1. Förvaltningens förslag ska gälla som fastställda förutsättningar för särskilda skäl som motiverar en förlängning av hyreskontraktet avseende nyanlända vuxna utan barn.

Helene Bengtson
Förvaltningschef

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Sundbybergs stad beslutade den 17 juni 2019 att Sundbybergs stads hantering av lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, anvisningslagen, innebär att vuxna utan barn som tas emot från ett anläggningsboende erbjuds ett tvåårigt kontrakt med möjlighet till förlängning ett år i taget om maximalt två år.

Social- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för hanteringen av tilldelningen av etableringsbostäder enligt anvisningslagen och svarar följaktligen även för frågan om förlängning när det gäller de tvååriga kontrakten. Kommunfullmäktige har uttalat att det ska finnas en möjlighet till förlängning av de tvååriga kontrakten.

Varför ett beslut i nämnden är motiverat

Då kommunfullmäktige beslutat att gruppen nyanlända vuxna utan barn inte automatiskt (såsom grupperna kvotflyktingar och nyanlända barnfamiljer) ska få ett fyraårigt hyreskontrakt utan istället ska få ett tvåårigt kontrakt med *möjlighet* till förlängning 1+1 år ligger det i sakens natur att någon form av bedömning måste göras för att avgöra om den enskilde då har rätt till en förlängning. Det kan vidare konstateras att en förlängning av hyreskontraktet får uppfattas för den enskilde som något önskvärt. I detta sammanhang är det fullt rimligt att se en förlängning som en kommunal förmån och vidare att hanteringen är en form av myndighetsutövning. Myndighetsutövning kan definieras som en utövning av befogenhet att för enskild bestämma om förmån, rättighet, skyldighet, disciplinpåföljd, avskedande eller annat jämförbart förhållande. Det rör sig om beslut eller andra åtgärder som ytterst är ett uttryck för samhällets maktbefogenheter i förhållande till medborgarna (eller som i detta fall; kommunmedlemmarna), karaktäristiskt för myndighetsutövning är att den enskilde befinner sig i någon form av beroendeförhållande gentemot myndigheten.

Med beaktande av de krav som uppställs, bland annat i förvaltningslagen, om att myndighet ska iakttä saklighet och opartiskhet hade det inte varit rättssäkert eller korrekt om en tjänsteman fattar beslut om förlängning baserat på eget tyckande efter en skönsmässig bedömning. Förutsättningarna för rätt till förlängning behöver därför fastslås av ansvarig myndighet, det vill säga social- och arbetsmarknadsnämnden. Utöver detta kan nämnas att tjänsteman behöver få beslutanderätten delegerad från nämnden (denna fråga behandlas dock separat i ett annat nämndärende och kommer inte att närmare beröras i det förevarande ärendet).

Förutsättningar för rätt till förlängning av hyreskontrakt

I det följande kommer en genomgång att göras av de förutsättningar som kan motivera att särskilda skäl föreligger för en förlängning. Syftet med beskrivningen av förutsättningarna är att säkerställa en rättssäker och korrekt hantering av handläggningen och beslutsfattandet kring förlängning av hyreskontrakten.

Förutsättningarna

En icke uttömmande uppräkningslista lämnas över situationer där förutsättningarna kan motivera att särskilda skäl föreligger för att bevilja förlängning. I samtliga fall är det viktigt att göra en sammantagen bedömning av dels hushållets resurser och förmågor, dels möjligheterna för den enskilde, med ett förlängt hyreskontrakt, till ökad integration. Denna bedömning kan följaktligen medföra att ytterligare situationer, utöver de nedan angivna, kan tillkomma.

- Vuxen utan barn som har påbörjat en utbildning (yrkesprogram eller sista nivån på SFI) som kan antas leda till självförsörjning.
- Vuxen utan barn med nära förestående (inom sex månader) familjeåterförening.
- Vuxen utan barn som fortfarande erhåller etableringsersättning på grund av avbrott i studier alternativt att personen inte har kunnat påbörja studierna i tid.
- Vuxen utan barn som på grund av sjukskrivning, med hänvisning till tillfällig åkomma under en period som varat längre tid än sex månader, studerat SFI med lägre sysselsättningsgrad.
- Vuxen utan barn som har ordnat med ett eget boende med inflyttningsdatum inom maximalt fem månader.
- Vuxen utan barn som redan har en anställning eller precis har erhållit en anställning där en förlängning av hyreskontraktet är nödvändigt för att kunna behålla anställningen.

Avgränsning

Vuxen person utan barn som under den ursprungliga kontraktstiden återförenas med sin familj ska få sin kontraktstid omräknad som en nyanländ barnfamiljs (under förutsättning att någon familjemedlem är under 18 år eller under 21 år och går på gymnasiet). Den vuxna personen är ju då, i detta sammanhang, inte längre att betrakta som "vuxen person utan barn". Barnfamilj definieras som en familj där någon familjemedlem är under 18 år eller under 21 år om den unge familjemedlemmen studerar på gymnasieskolan. Den första personens (den vuxne som tidigare räknades som "utan barn") boendetid ska avräknas från fyraårsperioden. Då gruppen nyanlända familjer med barn slutgiltigt har behandlats av kommunfullmäktige kommer denna grupp inte beröras närmare i denna skrivelse.

Sundbybergs
stad

Barnkonsekvensanalys

Då den förevarande skrivelsen och beslutsärendet avser vuxna nyanlända utan barn och deras rätt till förlängning av hyreskontrakt kan det konstateras att inga barn berörs avseende denna nu aktuella grupp. Det faktum att barn berörs i andra grupper (nyanlända familjer och eventuellt kvotflyktingar) ändrar inte denna uppfattning då förevarande nämndärende inte behandlar förutsättningar för rätt till förlängning av hyreskontrakt för kvotflyktingar och nyanlända familjer.